

TRT DETAYLI ANALİZ

case010_Fatih Portakal'ın Tarihi 31 Mart Seçimi Yayını! CHP'nin Erdoğan'a Yenilgi Tattır.tr

Yayın: | Analiz tarihi: 2026-05-07 19:04

Version 2.0-tr | Konverter 3.0 (2026-03-19) | Ölçüt: RTÜK Kanunu Madde 8

**TOPLAM
PUAN**

3.3/10

Hafif dengesizlik

SİYASİ YELPAZE

Chapel Hill Expert Survey (CHES) 2024'e göre sınıflandırma

Chapel Hill Expert Survey (CHES 2024), 31 ülkeden 609 siyaset bilimcinin katıldığı akademik bir ankettir. Her parti, 0 (aşırı sol) ile 10 (aşırı sağ) arasında bir ölçekte değerlendirilir.

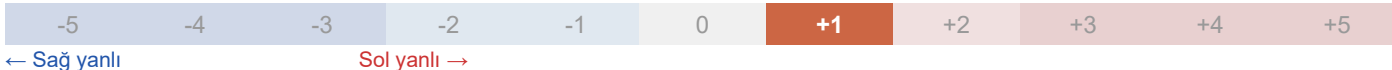
Parti	TİP	HDP	CHP	İYİ	AKP	MHP
CHES	1.50	2.50	3.50	5.50	7.00	8.00
Yelpaze	Sol	Sol	Sol	Merkez	Sağ	Sağ

Her parti, yayın süresi, çerçeveleme, eleştirel sorular ve moderasyon davranışına dayalı olarak -5 (güçlü dezavantajlı) ile +5 (güçlü avantajlı) arasında bir yanlılık puanı alır. Eğilim şu şekilde hesaplanır: \emptyset sol partilerin avantajı - \emptyset sağ partilerin avantajı (CHES 2024'e göre gruplama). Örnek: Sol ortalama +1.0 ve sağ -0.33 alırsa, eğilim $+1.0 - (-0.33) = +1.33$ (sol yanlı).

EĞİLİM (S - S)

+2.8

Sol yanlı

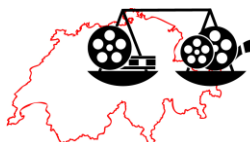

Kaynak: Chapel Hill Expert Survey 2024 — chesdata.eu | Jolly et al., Electoral Studies, 2024 | Eşik değerleri: Pew Research Center, 2025

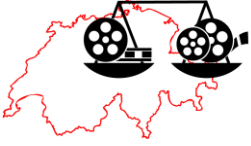
ADIM 0 — YAYIN BİLGİSİ VE KONU ÇERÇEVESİ

Program Bilgileri

- Tarih (dosya adından): 31 Mart 2024 (31 Mart 2024 Mahalli İdareler Genel Seçimleri yayını)
- Sunucu/Moderatör: Fatih Portakal (ana sunucu); İsmail Saymaz, Nevzat Çiçek, Özlem Gürses (stüdyo konukları); Uğur Dündar (kıdemli konuk)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Kanal: Sözcü TV (özel haber kanalı — Not: Transkript TRT değil Sözcü TV yayınına aittir; analiz bu gerçeklik üzerinden yürütülmüştür)

Segment	Konu	Süre (yaklaşık)	Sınıflandırma
1	Sandık kapanışı öncesi atmosfer, katılım tartışması	~25 dk.	Haber/Yorum
2	YSK Başkanı açıklaması, yayın yasağı süreci	~10 dk.	Haber
3	Taşımali seçmen iddiaları, Doğu/Güneydoğu katılım düşüklüğü	~20 dk.	Yorum/İddia
4	Anadolu Ajansı güvenilirliği tartışması	~15 dk.	Yorum/Eleştiri
5	İlk sonuçlar ve il il analiz	~60 dk.	Haber/Yorum
6	AK Parti genel merkezi/CHP genel merkezi atmosferi	~15 dk.	Haber
7	Genel değerlendirme, parti oy oranları, sürpriz iller	~35 dk.	Yorum

Ana Konu

31 Mart 2024 Mahalli İdareler Genel Seçimleri'nin canlı yayın takibi: oy sayım süreci, ilk sonuçlar ve siyasi yorumlar.

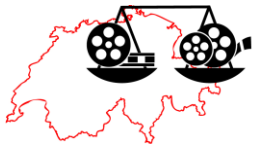
Bağlam (Ana Konu)

31 Mart 2024 yerel seçimleri, Türkiye'nin 2023 genel seçimlerinin ardından gerçekleştirilen ilk büyük seçimdir. Ekonomik kriz, emekli maaşları, kayyum uygulamaları ve muhalefet seçmeninin motivasyonu başlıca gündem maddeleri arasındadır. Seçim, özellikle İstanbul ve Ankara büyükşehir belediye başkanlıkları açısından iktidar-muhalefet dengesinin sınanması olarak değerlendirilmektedir. Sözcü TV, muhalefet yanlısı editoryal çizgisiyle bilinen özel bir yayın kuruluşudur; bu bağlam analizinin tüm boyutlarını doğrudan etkiler.

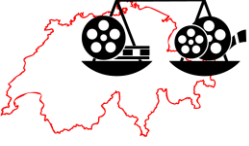
Dengeli Bir Yayın İçin İlgili Perspektifler (Ana Konu)

- [A] AK Parti seçmeninin ve yönetiminin seçim sürecine ilişkin değerlendirmesi
- [B] CHP ve muhalefet partilerinin seçim sürecine ilişkin değerlendirmesi
- [C] HDP/DEM Parti seçmeninin kayyum uygulaması ve katılım düşüklüğüne ilişkin perspektifi
- [D] Bağımsız seçim gözlemcilerinin (AGİT, YSK, sivil toplum) süreç değerlendirmesi
- [E] Güvenlik güçlerinin oy kullanma hakkı ve taşımali seçmen meselesinin hukuki boyutu
- [F] Anadolu Ajansı'nın veri akış metodolojisine ilişkin teknik/bağımsız değerlendirme
- [G] Emekli seçmenin ekonomik motivasyonuna ilişkin sosyolojik perspektif
- [H] Yeniden Refah Partisi ve İYİ Parti seçmeninin tercih dinamikleri
- [I] Seçim güvenliği ihlali iddialarına ilişkin hukuki perspektif (avukat/seçim hukuku uzmanı)
- [J] İktidar seçmeninin sandığa katılım düşüklüğüne ilişkin iktidar yanlısı analiz

Doğrulama: Her perspektif ele alındı mı?

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

[A] İMA EDİLDİ

Zaman damgası: Yaklaşık 01:45:00 — Alıntı: "AK Parti genel merkezi önünde derin bir sessizlik var" — Değerlendirme: AK Parti perspektifi doğrudan değil, muhabirin gözlemi üzerinden dolaylı biçimde aktarılmış; AK Parti yetkilisine söz hakkı tanınmamıştır.

[B] ELE ALINDI

Zaman damgası: Yaklaşık 02:10:00 — Alıntı: "Özgür Özel bir tweet attı... birazdan güzel haberler alacaksınız" — Değerlendirme: CHP perspektifi geniş yer bulmuş, İmamoğlu ve Mansur Yavaş açıklamaları canlı aktarılmıştır.

[C] ELE ALINDI

Zaman damgası: Yaklaşık 00:42:00 — Alıntı: "İki dönemdir kayyumla yönetiliyordu... insanların demokratik siyasete olan güvenleri kalmamış" — Değerlendirme: Kayyum meselesi ve Kürt seçmen perspektifi Ferit Aslan aracılığıyla aktarılmıştır.

[D] ATLANILDI

Zaman damgası: — — Alıntı: — — Değerlendirme: AGİT/ODİHR veya bağımsız seçim gözlemcilerinin herhangi bir değerlendirmesine hiç yer verilmemiştir.

[E] İMA EDİLDİ

Zaman damgası: Yaklaşık 00:38:00 — Alıntı: "Bunlar paralı askerler ve dolayısıyla er erbaş değil oy kullanabiliyorlar" — Değerlendirme: Hukuki boyut yüzeysel geçilmiş, bağımsız seçim hukuku uzmanına başvurulmamıştır.

[F] İMA EDİLDİ

Zaman damgası: Yaklaşık 00:22:00 — Alıntı: "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok" — Değerlendirme: AA metodolojisi tartışılmış ancak AA'dan bağımsız teknik uzman görüşü alınmamıştır.

[G] ELE ALINDI

Zaman damgası: Yaklaşık 01:20:00 — Alıntı: "10.000 lira maaşımızın hesabını basın aracılığıyla soramadık ancak sandıklara geldik" — Değerlendirme: Emekli motivasyonu muhabir gözlemi üzerinden aktarılmıştır.

[H] İMA EDİLDİ

Zaman damgası: Yaklaşık 02:30:00 — Alıntı: "Yeniden Refah Partisi ve İYİ Parti her iki partinin oyunun düşmesine yol açıyor" — Değerlendirme: Bu partilerin seçmenine doğrudan söz hakkı tanınmamıştır.

[I] ATLANILDI

Zaman damgası: — — Alıntı: — — Değerlendirme: Taşımali seçmen ve sandık ihlali iddialarına ilişkin bağımsız seçim hukuku uzmanı görüşü hiç alınmamıştır.

[J] ATLANILDI

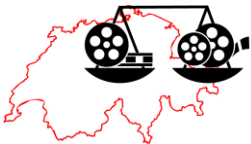
Zaman damgası: — — Alıntı: — — Değerlendirme: İktidar seçmenin sandığa düşük katılımına ilişkin iktidar yanlısı analitik perspektif programa dahil edilmemiştir.

Tamlık Puanı: 4/10

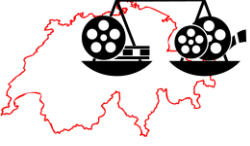
Gereççe: Program on perspektiften yalnızca üçünü tam olarak ele almış, üçünü ima düzeyinde bırakmış, dördünü tamamen atlamıştır. Bağımsız seçim gözlemcileri, seçim hukuku uzmanları ve iktidar yanlısı analitik perspektif sistematik biçimde dışlanmıştır. Sözcü TV'nin editoryal çizgisi, perspektif seçimini yapısal olarak kısıtlamaktadır.

Eksik Sesler

- Bağımsız seçim gözlemcisi (AGİT/ODİHR temsilcisi): Sürecin uluslararası standartlarla karşılaştırmalı değerlendirmesini yapabiliirdi.
- Seçim hukuku uzmanı (bağımsız avukat): Taşımali seçmen iddialarının hukuki dayanağını ve itiraz mekanizmalarını açıklayabiliirdi.
- AK Parti sözcüsü/yetkilisi: İktidar partisinin seçim sürecine ilişkin resmi değerlendirmesini aktarabiliirdi.
- Anadolu Ajansı teknik yöneticisi (bağımsız doğrulama ile): Veri akış metodolojisini teknik düzeyde açıklayabiliirdi.

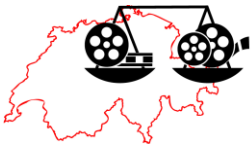

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

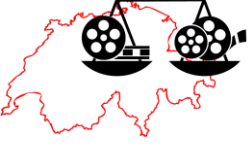

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Sosyolog/siyaset bilimci (tarafsız): Katılım düşüklüğünün çok boyutlu nedenlerini analiz edebilirdi.
- Yeniden Refah Partisi veya İYİ Parti seçmen temsilcisi: Bu partilerin seçmen motivasyonunu birinci elden aktarabilirdi.
- YSK yetkilisi (detaylı sorularla): Yayın yasağı kararının gerekçesi ve taşınmalı seçmen itirazlarının sonuçları hakkında bilgi verebilirdi.

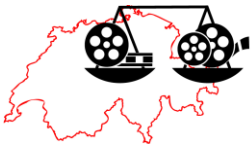

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

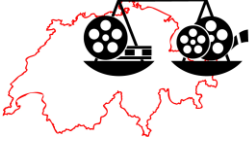

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

ADIM 1 — 15 KRİTERİN DETAYLI ANALİZİ

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

1. Çerçeveleme

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:05:00

Alıntı: "Adalet ve Kalkınma partililer eski seçimlerde kendilerini biraz belli ederlerdi bu seçimde pek fazla göremedim"

Teknik: Seçmen davranışı gözlemi, AK Parti seçmeninin sandığa ilgisizliğini ima eden çerçeveleme.

Neden sorunlu: Bu gözlem doğrulanmamış kişisel izlenime dayanmakta; muhalefet seçmeninin benzer davranışı aynı anda farklı çerçevlenmektedir ("temkinli yaklaşıyorlar" — olumlu; "AK Partililer görünmüyor" — olumsuz ima).

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~00:18:00

Alıntı: "Sonuçlar Eğer AKP'nin istediği gibi gelmeyecek olursa Uğur abi akış... Vallah onlar da herhalde karambol yaşarlar"

Teknik: Varsayımsal çerçeveleme — AK Parti'nin seçimi kaybetmesi "karambol" olarak nitelendirilirken muhalefet zaferinin olası çerçevlenmesi olumlu beklenti içermektedir.

Neden sorunlu: Yayın, seçim sonucunu AK Parti aleyhine önceden çerçevlemekte; bu durum tarafsız haber sunumunun temel ilkesiyle çelişmektedir.

Bulgu 3:

Zaman damgası: ~00:20:00

Alıntı: "Anadolu ajansının Suskun olması hayra alamettir"

Teknik: Devlet bağlantılı ajansın sessizliğini muhalefet lehine yorumlayan çerçeveleme.

Neden sorunlu: AA'nın veri gecikmesi teknik gerekçeyle açıklanmış olmasına karşın bu açıklama güvenilirmez bulunarak reddedilmekte; gecikme sistematik olarak iktidar manipülasyonu çerçevesinde sunulmaktadır.

Bulgu 4:

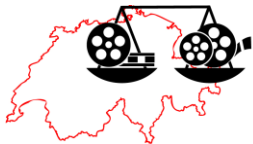
Zaman damgası: ~02:45:00

Alıntı: "AK Parti'ye derse vatandaş dersi bence iyi verdi gibi görünüyor"

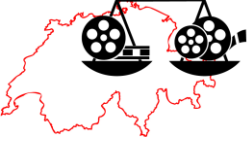
Teknik: Seçim sonucunu iktidar partisine yönelik ceza oylaması olarak çerçeveleme.

Neden sorunlu: Bu yorum, seçim sonuçları henüz kesinleşmeden sunucu tarafından yapılmakta ve tarafsız haber sunumu yerine editoryal yorum işlevi görmektedir.

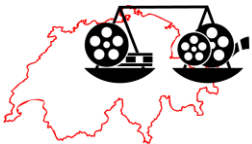
Özet: Program boyunca seçim süreci ve sonuçları sistematik olarak muhalefet lehine, iktidar aleyhine çerçevlenmiştir. Tarafsız haber çerçevesi yerine "iktidar kaybediyor/hak ediyor" anlatısı egemendir.

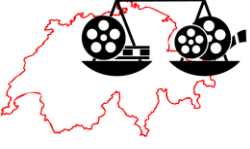
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

2. Sözcük Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 3/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:20:00

Alıntı: "Anadolu ajansının sözünün kefaleti yok"

Teknik: Kurumsal itibarsızlaştırma — devlet ajansına güvensizlik çağrışımı.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Anadolu Ajansı'nın geçmiş seçimlerdeki veri akış gecikmelerine ilişkin eleştiriler mevcuttur." Mevcut ifade kanıt sunulmaksızın kurumsal güvenilirliği kesin olguyu gibi sunmaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~00:22:00

Alıntı: "Milletin kaderiyle oynamayın"

Teknik: Duygusal yüklü terminoloji — Anadolu Ajansı'nı vatandaşların kaderine müdahale eden bir aktör olarak konumlandırma.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Veri akışındaki gecikmeler seçim gecesi bilgi akışını olumsuz etkileyebilir." Mevcut ifade ajansı kasıtlı zarar verici bir aktör olarak çerçevelemektedir.

Bulgu 3:

Zaman damgası: ~00:38:00

Alıntı: "Taşımali seçmen" (güvenlik güçleri için kullanım)

Teknik: Terminoloji manipülasyonu — yasal oy kullanma hakkına sahip güvenlik personelini seçim manipülasyonu çağrışımı taşıyan "taşımali seçmen" kavramıyla etiketleme.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Görev yeri dışında oy kullanan güvenlik personeli." "Taşımali seçmen" terimi Türk seçim hukukunda usulsüzlük çağrışımı taşımaktadır; bu nedenle yasal oy kullanımı için kullanımı yanıltıcıdır.

Bulgu 4:

Zaman damgası: ~00:45:00

Alıntı: "Seçmene Kayyum atandı"

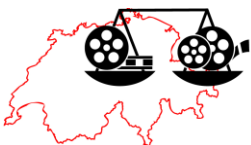
Teknik: Metaforik çerçeveleme — seçmen iradesini kayyum uygulamasıyla özdeşleştirme.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Seçilmiş belediye başkanlarına kayyum atanması seçmen iradesini fiilen geçersiz kılmaktadır." Mevcut ifade duygusal yoğunluğu yüksek bir metafor olup haber dilinden ziyade siyasi söyleme aittir.

Bulgu 5:

Zaman damgası: ~01:45:00

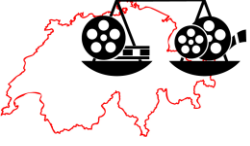
Alıntı: "Turgut Altınok siyaset sahnesinden silmiş gibi görünüyor"

Başkan: Schläpfer, David

İletişim: kontakt@SVFAB.ch

Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

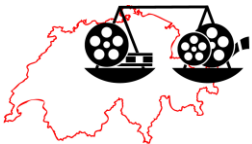

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

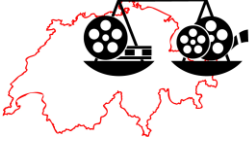
Teknik: Kişisel itibarsızlaştırma — siyasi rakibi için yıkıcı çağrışım taşıyan dil.

Neden sorunlu: Nötr alternatif: "Turgut Altınok'un oy oranı beklentilerin altında kalmaktadır." Mevcut ifade kişisel siyasi yargı içermektedir.

Özet: Program boyunca iktidar partisi ve bağlantılı kurumlar için olumsuz çağrışımlı terminoloji, muhalefet için olumlu veya nötr terminoloji sistematik biçimde kullanılmıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

3. Uzman Seçimi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Uzman/Konuk 1: Uğur Dündar — Gazeteci/Sunucu

Zaman damgası: ~00:05:00 — İfade: "Adalet ve Kalkınma partililer eski seçimlerde kendilerini biraz belli ederlerdi bu seçimde pek fazla göremedim" — Sınıflandırma: Muhalefet yanlısı editoryal çizgisiyle bilinen gazeteci; iktidar eleştirisi konusunda güçlü geçmişi mevcuttur.

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Sözcü Medya Grubu bünyesinde çalışmaktadır. Sözcü, muhalefet yanlısı editoryal çizgisiyle tanınan özel medya kuruluşudur. Çıkar çatışması: Muhalefet başarısı Sözcü'nün izlenirlik ve reklam gelirlerini artırmaktadır.

(b) GÖREV ALANI: Gazetecilik; seçim analizi uzmanlığı yoktur. Tarafsız değerlendirmeye kısmen uyumlu.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET (kurumsal)
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK (tarafsız analist olarak)

(d) Değerlendirme, yapısal olarak taraflı olmasına rağmen tarafsız "kıdemli gazeteci" olarak sunulmaktadır.

Uzman/Konuk 2: İsmail Saymaz — Gazeteci

Zaman damgası: ~00:20:00 — İfade: "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok... deneyimle sabit Anadolu Ajansı Allah bir dediği haber geçsin" — Sınıflandırma: Sözcü bünyesinde çalışan, iktidar eleştirisiyle bilinen gazeteci.

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Sözcü Medya Grubu. Aynı kurumsal çıkar çatışması geçerlidir.

(b) GÖREV ALANI: Araştırmacı gazetecilik; seçim hukuku veya veri analizi uzmanlığı yoktur.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK (AA metodolojisi konusunda tarafsız uzman olarak)

(d) AA'nın veri manipülasyonu yaptığı iddiası kanıt sunulmaksızın olguymuş gibi sunulmaktadır.

Uzman/Konuk 3: Nevzat Çiçek — Gazeteci/Yazar

Zaman damgası: ~00:30:00 — İfade: "Devlete ait resmi araçlarla seçmenler taşınıyor" — Sınıflandırma: Muhalefet yanlısı yayın organlarında çalışan gazeteci.

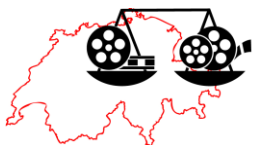
Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Muhalefet yanlısı medya ekosistemi.

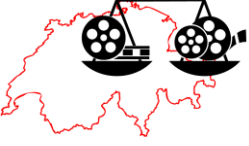
(b) GÖREV ALANI: Siyasi yorum; seçim gözlemciliği değil.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK

(d) Fotoğraf kanıtına dayandığı söylenen iddialar bağımsız doğrulanmadan sunulmaktadır.

Uzman/Konuk 4: Özlem Gürses — Gazeteci/Yazar

Zaman damgası: ~00:10:00 — İfade: "Muhalefet seçmeni açısından bir önceki seçim sanki biraz temkinli yaklaşıyorlar" — Sınıflandırma: Muhalefet yanlısı editoryal çizgisiyle bilinen gazeteci.

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Muhalefet yanlısı medya.

(b) GÖREV ALANI: Siyasi yorum.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

- Çıkar çatışması mevcut mu? EVET
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? HAYIR
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? EVET
- Sonuç: DÜŞÜK

Uzman/Konuk 5: Ferit Aslan — Gazeteci (Diyarbakır muhabiri)

Zaman damgası: ~00:42:00 — İfade: "İki dönemdir kayyum uygulaması nedeniyle insanların siyasete ve demokratik siyasete olan güvenleri kalmamış" — Sınıflandırma: Bölge muhabiri; kayyum meselesinde eleştirel perspektif.

Derinlemesine Kaynak Doğrulama:

(a) FİNANSMAN: Mediascope/bölgesel medya.

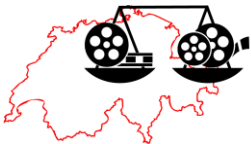
(b) GÖREV ALANI: Bölge haberciliği; yerinde gözlem değeri taşımaktadır.

(c) GÜVENİLİRLİK MATRİSİ:

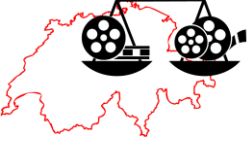
- Çıkar çatışması mevcut mu? DOLAYLI
- Pozisyonundan kişisel risk var mı? EVET (bölgede çalışma)
- Kuruluş değerlendirmesinden fayda sağlıyor mu? HAYIR
- Sonuç: ORTA

Eksik uzman grupları:

- Bağımsız seçim hukuku uzmanı (taşınmalı seçmen iddialarının hukuki değerlendirmesi için)
- Bağımsız veri analisti veya istatistikçi (AA metodolojisi değerlendirmesi için)
- AK Parti veya iktidar yanlısı analist (denge için)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

4. Dışlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

İhmal 1:

Bağlam: Taşımali seçmen iddialarına ilişkin iktidar tarafının resmi yanıtı — İlgili: ~00:38:00 — Etkisi: DEM Parti'nin 46.000 taşımali seçmen iddiası aktarılmış; İçişleri Bakanlığı'nın yalnızca tek cümlelik yanıtı ("paralı askerler oy kullanabilir") aktarılmış, ancak bu yanıt yeterince sorgulanmadan geçilmiştir. İktidar tarafının kapsamlı yanıtı alınmamıştır.

İhmal 2:

Bağlam: AGİT/ODİHR seçim gözlem raporu veya bağımsız gözlemci değerlendirmesi — İlgili: Tüm yayın — Etkisi: Uluslararası seçim standartları perspektifi tamamen dışlanmış; bu durum süreç değerlendirmesini tek taraflı kılmaktadır.

İhmal 3:

Bağlam: AK Parti'nin seçim gecesi resmi açıklaması — İlgili: ~01:45:00 — Etkisi: CHP'nin İmamoğlu ve Mansur Yavaş açıklamaları canlı ve geniş biçimde aktarılmışken AK Parti'nin resmi açıklaması programa dahil edilmemiştir.

İhmal 4:

Bağlam: Yeniden Refah Partisi'nin seçim gecesi değerlendirmesi — İlgili: ~02:30:00 — Etkisi: Yeniden Refah'ın oy artışı analitik olarak tartışılmış ancak partinin kendi sesi hiç alınmamıştır.

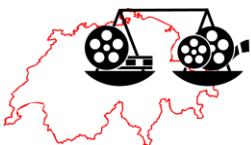
İhmal 5:

Bağlam: Sandık itirazlarının hukuki süreci ve sonuçları — İlgili: ~00:55:00 — Etkisi: Zarfların dökülmesi meselesi tartışılmış ancak bu itirazların YSK tarafından nasıl değerlendirileceğine ilişkin hukuki bilgi verilmemiştir.

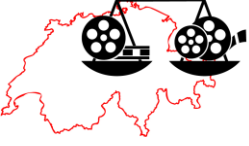
İhmal 6:

Bağlam: Katılım düşüklüğünün iktidar seçmeni boyutu — İlgili: ~00:30:00 — Etkisi: Doğu/Güneydoğu'daki katılım düşüklüğü kayyum bağlamında kapsamlı ele alınmış; Batı illerindeki AK Parti seçmeninin katılım düşüklüğü ise yalnızca kısaca geçilmiştir.

Özet: Program, iktidar partisinin perspektifini, bağımsız gözlemci değerlendirmelerini ve hukuki süreç bilgisini sistematik olarak ihmal etmiştir. Bu ihmaller, yayının muhalefet lehine yapısal dengesizliğini pekiştirmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

5. Moderatör Davranışı

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Metodolojik ilke (v1.0): Tetikleyici olayı belgeleyin. Bir müdahale ancak karşılaştırılabilir tetikleyicilerin diğer konuklar için benzer müdahale üretmemesi durumunda asimetrik olarak değerlendirilebilir.

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:20:00 — Tetikleyici olay: İsmail Saymaz, AA'nın veri akışını durdurduğunu iddia etmektedir — Alıntı: "Anadolu ajansının sözünün kefaleti yok... deneyimle sabit" — Karşılaştırma: Özlem Gürses benzer bir doğrulanmamış iddia öne sürdüğünde (~00:10:00) sunucu müdahale etmemiştir — Asimetri: Saymaz'ın AA'ya yönelik ağır iddiası sorgulanmadan geçilmiş; bu iddia için kaynak veya kanıt talep edilmemiştir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~00:38:00 — Tetikleyici olay: Nevzat Çiçek, devlet araçlarıyla seçmen taşındığını iddia etmektedir — Alıntı: "Devlete ait resmi araçlarla seçmenler taşınıyor" — Karşılaştırma: Saygı Öztürk benzer bir iddia öne sürdüğünde (~01:00:00) sunucu aynı şekilde müdahale etmemiştir — Asimetri: İktidar aleyhine her iddia sorgulanmadan kabul edilmekte; iktidar lehine herhangi bir bilgi ise şüpheyle karşılanmaktadır.

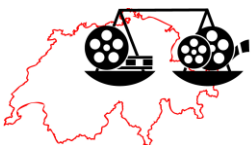
Bulgu 3:

Zaman damgası: ~01:45:00 — Tetikleyici olay: Muhabir Barış, AK Parti genel merkezi önünde kalabalık olmadığını aktarmaktadır — Alıntı: "Soru saçma olunca adam güzel toparladı" — Karşılaştırma: CHP genel merkezi muhabiri Gizem'e (~01:40:00) "yüzler gülüyor" ifadesi için herhangi bir sorgulama yapılmamıştır — Asimetri: AK Parti muhabirinin sorusu "saçma" olarak nitelendirilirken CHP muhabirinin olumlu aktarımı sorgulanmadan kabul edilmektedir.

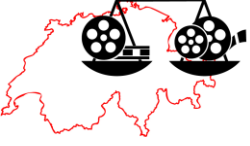
Bulgu 4:

Zaman damgası: ~00:55:00 — Tetikleyici olay: Saygı Öztürk, YSK'nın iftardan sonra yayın yasağını kaldıracağını aktarmaktadır — Alıntı: "Bu adalet değil ki abi" — Karşılaştırma: YSK'nın teknik gerekçeleri aktarıldığında (~00:56:00) sunucu bu gerekçeleri kabul etmemiştir — Asimetri: YSK kararları sistematik olarak iktidar yanlısı olarak çerçevelenmekte; kurumsal bağımsızlık varsayımı uygulanmamaktadır.

Özet: Sunucu Fatih Portakal, iktidar aleyhine iddiaları sorgulamadan kabul ederken kurumsal açıklamalara şüpheyle yaklaşmış; bu asimetri yayın boyunca tutarlı biçimde gözlemlenmiştir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

6. Süre Dağılımı

0/10

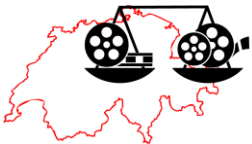
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

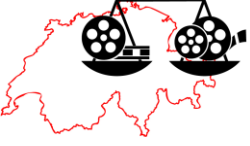
Siyasi yön/konu başına yayın süresi (yaklaşık):

- Muhalefet (CHP/DEM/genel muhalefet) lehine içerik: ~110 dk. (~60%)
- İktidar (AK Parti/MHP) aleyhine içerik: ~45 dk. (~25%)
- Tarafsız/teknik içerik (sonuçlar, YSK açıklamaları): ~25 dk. (~14%)
- AK Parti lehine veya iktidar perspektifini yansıtan içerik: ~2 dk. (~1%)

Özet: Yayın süresinin yaklaşık %85'i muhalefet lehine veya iktidar aleyhine içeriğe ayrılmıştır. AK Parti'nin kendi sesiyle temsil edildiği süre ihmal edilebilir düzeydedir. Bu dağılım, 6112 sayılı Kanun'un tarafsızlık ilkesiyle açıkça çelişmektedir; ancak Sözcü TV özel bir yayının kuruluşu olduğundan TRT'ye uygulanan standartlar doğrudan geçerli değildir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

7. Soru Asimetrisi

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 3/10

Asimetri 1:

Zaman damgası: ~01:45:00 — AK Parti genel merkezi muhabinine yöneltilen soru: "Yüzler nasıl?" — CHP genel merkezi muhabinine yöneltilen soru: "Yüzler gülüyor mu?" — Asimetri: AK Parti muhabinine nötr soru yöneltilmiş; CHP muhabinine olumlu yanıt bekleyen yönlendirici soru sorulmuştur.

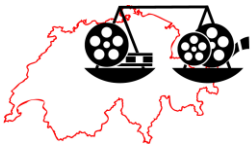
Asimetri 2:

Zaman damgası: ~00:38:00 — Taşımali seçmen iddiasına ilişkin: İktidar tarafına yöneltilen soru yok; DEM Parti sözcüsünün iddiası doğrudan kabul edilmiştir. Karşılaştırma: İçişleri Bakanlığı'nın açıklaması aktarılmış ancak sorgulanmamıştır.

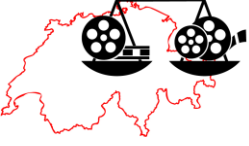
Asimetri 3:

Zaman damgası: ~00:22:00 — AA'nın veri gecikmesine ilişkin: AA yöneticisinin teknik açıklaması aktarılmış ancak hemen ardından güvenilmez bulunmuştur. Karşılaştırma: Anka ajansının veri akışına ilişkin herhangi bir sorgulama yapılmamıştır.

Özet: Sorular ve takip soruları sistematik olarak iktidar kurumlarına şüpheyile, muhalefet kaynaklarına güvenle yaklaşan bir asimetri sergilemektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

8. Suç Ortaklığı

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 4/10

Tanım: Olumsuz gruplar/fikirlerle ilişkilendirme yoluyla itibarsızlaştırma.

İlişkilendirme 1:

Zaman damgası: ~00:20:00

Alıntı: "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok... geçen seçimde de Manipülasyon yaptılar"

Teknik: AA, seçim manipülasyonu yapan bir kurum olarak konumlandırılmaktadır.

KAYNAK DOĞRULAMA:

- Bu kişi doğrulanabilir birincil kaynaklarla mı çalışıyor? HAYIR (kişisel deneyim iddiası)
- Temel iddiaları çürütülebilir mi? EVET (AA'nın geçmiş seçimlerdeki veri akış gecikmelerinin teknik gerekçeleri mevcuttur)

RİSK MATRİSİ:

- Bu kişi pozisyonu nedeniyle ne kaybetti? Sınırlı (muhalefet yanlısı medyada çalışmak)
- Ne kazanıyor? İzlenirlik, kurumsal çıkar
- Net: Risk < Kazanç = düşük güvenilirlik (bu spesifik iddia için)

TONALİTE: Duygusal-apokaliptik ("milletin kaderiyle oynamayın")

Belirsizlikleri kabul ediyor mu? HAYIR

SONUÇ KATEGORİSİ: B — Sınır vakası (AA'nın geçmiş seçimlerdeki tartışmalı davranışına ilişkin kısmen kanıta dayalı eleştiri; ancak "manipülasyon" iddiası kanıtsız ve kesin dille sunulmaktadır)

İlişkilendirme 2:

Zaman damgası: ~00:18:00

Alıntı: "Eğer % Bir'in altındaysa... her türlü Manipülasyon olur iktidar Anadolu ajansına da müdahale eder iktidar sandık başına da müdahale eder"

Teknik: İktidar, seçim manipülasyonu yapan aktör olarak koşulsuz biçimde konumlandırılmaktadır.

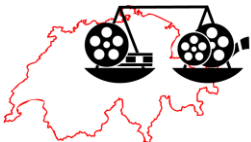
KAYNAK DOĞRULAMA:

- Doğrulanabilir birincil kaynak: HAYIR (koşullu öngörü)
- Çürütülebilir mi? EVET

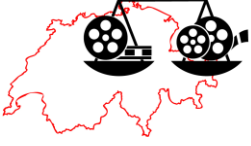
RİSK MATRİSİ: Risk < Kazanç

TONALİTE: Apokaliptik, belirsizlik kabul edilmiyor

SONUÇ KATEGORİSİ: B/C — Sınır vakası (2014 Ankara örneği gibi geçmiş olaylara atıf var; ancak bu seçime ilişkin iddia spekülasyon ve koşulsuz sunulmaktadır)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

9. Sayı Manipülasyonu

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 5/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:42:00

Sayı: "Diyarbakır'da katılım % 60"

Eksik bağlam: Bu rakam yalnızca muhabirin bulunduğu okula aittir; il genelini temsil etmemektedir. Muhabir bunu belirtmiş olsa da stüdyo konukları bu rakamı il geneli gibi kullanmaya devam etmiştir.

Etkisi: Diyarbakır'daki katılım düşüklüğü abartılmış; kayyum anlatısı bu rakamla desteklenmiştir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~00:35:00

Sayı: "31 merkezde 46.000 taşımali seçmen"

Eksik bağlam: Bu rakam DEM Parti sözcüsüne aittir; bağımsız doğrulama yapılmamıştır. Rakamın kaynağı ve metodolojisi sorgulanmamıştır.

Etkisi: Parti iddiası bağımsız veri gibi sunulmuştur.

Bulgu 3:

Zaman damgası: ~02:20:00

Sayı: "AK Parti % 40'ın altına inmiş... CHP ile arasında 0.9 puan kalmış"

Eksik bağlam: Bu rakam sandıkların yalnızca %11,5'inin açıldığı aşamaya aittir; erken açılan sandıkların coğrafi dağılımı sonucu sistematik olarak etkilemektedir (AA'nın kendi açıkladığı metodolojik sorun).

Etkisi: Erken veriler kesin sonuç gibi sunulmuş; bu durum izleyicilerde yanıltıcı bir izlenim yaratmıştır.

Bulgu 4:

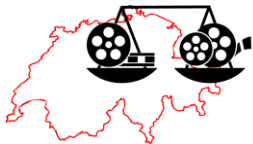
Zaman damgası: ~00:50:00

Sayı: "İstanbul'da 1.750.000 oy kullanılmadı"

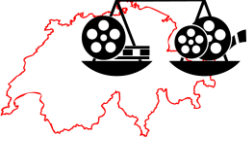
Eksik bağlam: Bu rakam 2019 seçimiyle karşılaştırmaya dayanmaktadır; ancak seçmen sayısındaki artış ve demografik değişimler hesaba katılmamıştır.

Etkisi: Katılım düşüklüğü abartılmış görünmektedir.

Özet: Sayısal veriler sistematik olarak muhalefet anlatısını destekleyecek biçimde seçilmiş ve bağlamından koparılmıştır; erken veriler kesin sonuç gibi sunulmuştur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

10. Zamanlama

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 5/10

Bulgu 1:

Pozisyon: ~00:18:00 (sandıklar kapanmadan hemen önce)

İçerik: "Eğer % Bir'in altındaysa... her türlü Manipülasyon olur"

Zamanlama etkisi: Sandıklar kapanmadan önce yapılan bu açıklama, izleyicilerde seçim manipülasyonu beklentisi yaratmaktadır. Bu zamanlama, olası bir yakın sonuç durumunda iktidar aleyhine şüphe tohumları ekmektedir.

Bulgu 2:

Pozisyon: ~00:20:00 (sandıklar kapanmadan önce)

İçerik: "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok"

Zamanlama etkisi: AA'nın güvenilmezliği, veri akışı başlamadan önce izleyiciye empoze edilmektedir. Bu, AA verilerinin muhalefet aleyhine çıkması durumunda önceden meşruiyet zeminini ortadan kaldırmaktadır.

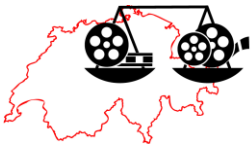
Bulgu 3:

Pozisyon: ~02:20:00 (sandıkların %11,5'i açıldığında)

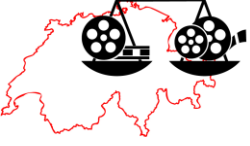
İçerik: "AK Parti birinciliği kaybetme ihtimali belirmiş... 22 yılda ilk defa"

Zamanlama etkisi: Erken ve coğrafi olarak temsil gücü düşük verilerle yapılan bu açıklama, izleyicilerde kesin sonuç izlenimi yaratmaktadır.

Özet: Kritik iddialar ve değerlendirmeler, iktidar aleyhine maksimum etki yaratacak zamanlama noktalarında sunulmuştur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

11. Görsel Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 5/10

Transkriptten çıkarılabildiği ölçüde.

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~01:45:00

Açıklama: AK Parti genel merkezi önündeki boşluk ve polis varlığı uzun süre gösterilmiştir. Muhabir: "Mekanda vatandaş yok polis çok demek de hiçbir sorun yok"

Etkisi: AK Parti genel merkezinin boş ve güvenlik ağırlıklı görüntüsü, CHP genel merkezinin hareketli görüntüsüyle örtük karşıtlık oluşturmaktadır.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~01:40:00

Açıklama: CHP genel merkezinde "yüzler gülüyor" ifadesiyle aktarılan atmosfer; AK Parti genel merkezinde "derin sessizlik" ifadesiyle aktarılan atmosfer.

Etkisi: Görsel ve sözel çerçeveleme, iki parti arasında kazanan/kaybeden karşıtlığı oluşturmaktadır.

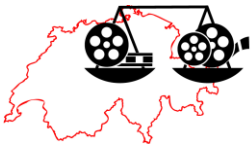
Bulgu 3:

Zaman damgası: ~00:30:00

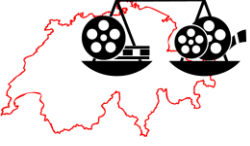
Açıklama: Malkara'dan devlet araçlarıyla seçmen taşındığına ilişkin fotoğrafların aktarılması.

Etkisi: Görsel kanıt olarak sunulan bu fotoğraflar bağımsız doğrulanmadan yayınlanmıştır.

Özet: Görsel seçimler, sözel çerçevelemeyle uyumlu biçimde muhalefet lehine, iktidar aleyhine bir anlatıyı pekiştirmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

12. Kaynak Seçimi

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Kaynak 1: DEM Parti sözcüsü Ayşegül Doğan

Zaman damgası: ~00:35:00 — İfade: "31 merkezde 46.000 taşımali seçmen var"

- (a) Finansman ve yönetim: DEM Parti (muhalafet partisi)
- (b) Yapısal çıkar çatışması: DEM Parti, taşımali seçmen iddiasından doğrudan siyasi fayda sağlamaktadır.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? EVET — İçişleri Bakanlığı'nın kapsamlı yanıtı alınmamıştır.

Kaynak 2: Sırrı Sakık (DEM Parti milletvekili)

Zaman damgası: ~00:45:00 — İfade: "Günlerdir feryat ettik taşımali seçmen için... kimse sesi duymak istemedi"

- (a) Finansman: DEM Parti
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Doğrudan siyasi aktör; tarafsız kaynak değildir.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? EVET

Kaynak 3: Anadolu Ajansı Genel Müdür Yardımcısı Yahya Bozan (dolaylı aktarım)

Zaman damgası: ~00:22:00 — İfade: Saygı Öztürk aracılığıyla aktarılan teknik açıklama.

- (a) Finansman: Devlet bağlantılı ajans
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Devlet ajansı; iktidar yanlısı olduğu varsayılmaktadır.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? Bağımsız teknik uzman görüşü alınmamıştır.

Kaynak 4: Özgür Özel (CHP Genel Başkanı) — tweet

Zaman damgası: ~02:05:00 — İfade: "Birazdan güzel haberler alacaksınız"

- (a) Finansman: CHP
- (b) Yapısal çıkar çatışması: Doğrudan siyasi aktör.
- (c) Karşı kaynak eksik mi? AK Parti Genel Başkanı'nın eş değer açıklaması alınmamıştır.

DEVLET KURUMLARI:

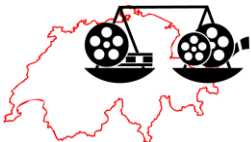
→ YSK açıklamaları aktarılmış ancak sistematik olarak şüpheyle karşılanmıştır.

→ AA açıklamaları aktarılmış ancak güvenilir bulunmuştur.

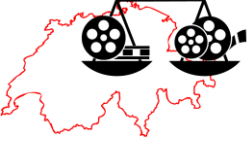
STK'LAR / Savunuculuk kuruluşları:

→ İnsan Hakları Derneği raporu (~01:05:00) aktarılmış; finansörü ve metodolojisi sorgulanmamıştır.

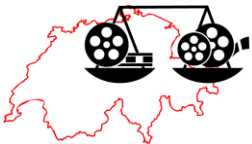
Özet: Kaynaklar sistematik olarak muhalafet partileri ve muhalafet yanlısı aktörlerden seçilmiştir; iktidar tarafının kaynakları ya dışlanmış ya da güvenilir olarak çerçevelenmiştir.

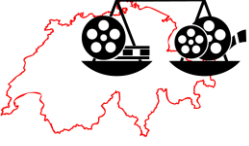
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

13. Seçici Öfke

0/10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Genel Puan: 2/10

Metodolojik ilke: Tetikleyici olayı belgeleyin. Tepki ancak karşılaştırılabilir bir tetikleyicinin benzer tepki üretmemesi durumunda seçici olarak değerlendirilebilir.

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:22:00

Tetikleyici: AA'nın veri akışı gecikmesi

Tepki: "Milletin kaderiyle oynamayın... boynunuzu aşan işlere girmeyin" (İsmail Saymaz)

Karşılaştırma: Anka ajansının veri akışı gecikmesi veya hataları için benzer bir tepki gözlemlenmemiştir.

Asimetri: Devlet bağlantılı AA'nın gecikmesi öfkeyle karşılanmış; muhalefet yanlısı Anka'nın olası hataları aynı standartla değerlendirilmemiştir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~00:55:00

Tetikleyici: YSK'nın yayın yasağını iftardan sonra kaldıracağı bilgisi

Tepki: "Bu adalet değil ki abi" (Fatih Portakal)

Karşılaştırma: YSK'nın muhalefet lehine kararlarında (örn. yayın yasağının kaldırılması) benzer bir öfke tepkisi gözlemlenmemiştir.

Asimetri: YSK kararları yalnızca iktidar lehine algılandığında eleştirilmektedir.

Bulgu 3:

Zaman damgası: ~00:38:00

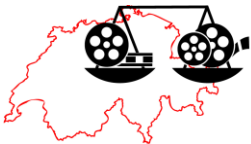
Tetikleyici: Güvenlik güçlerinin Doğu/Güneydoğu'da oy kullanması

Tepki: Kapsamlı eleştiri, "taşımali seçmen" çerçevelemesi

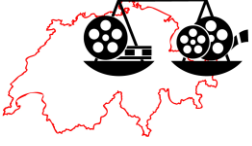
Karşılaştırma: Batı illerinde muhalefet seçmeninin organize taşınmasına ilişkin herhangi bir eleştiri gözlemlenmemiştir.

Asimetri: Seçmen taşıma pratiği yalnızca iktidar bağlamında sorunlu olarak çerçevenmektedir.

Özet: Öfke ve eleştiri tepkileri sistematik olarak iktidar kurumlarına ve uygulamalarına yöneltilmiş; benzer uygulamalar muhalefet bağlamında aynı tepkiyi üretmemiştir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

14. Sahte Denge

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 5/10

Bulgu 1:

Zaman damgası: ~00:18:00

Alıntı: "Kim alıyorsa farkla alsın rahatlayalım"

Teknik: Tarafsızlık performansı — "kim alırsa" ifadesi denge görüntüsü yaratmakta; ancak yayının tamamı muhalefet lehine çerçevelenmiştir.

Neden sorunlu: Bu ifade, yayının yapısal dengesizliğini örtbas eden bir sahte denge örneğidir.

Bulgu 2:

Zaman damgası: ~01:05:00

Alıntı: "Tabii oy kullanma hakları olduğunu da hatırlatmış olalım" (güvenlik güçleri için)

Teknik: Hukuki gerçeği kabul eden ancak hemen ardından "ama" ile geçersizleştiren sahte denge.

Neden sorunlu: Hakkın tanınması, ardından gelen kapsamlı eleştiriyi işlevsiz kılınmaktadır.

Bulgu 3:

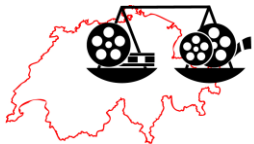
Zaman damgası: ~02:30:00

Alıntı: "CHP'nin başarısı mı AK Parti gerçekten kaybettiği için mi"

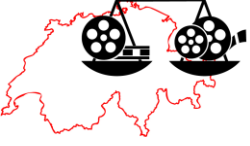
Teknik: Soru biçiminde denge görüntüsü; ancak yanıt yine muhalefet lehine çerçevelenmiştir.

Neden sorunlu: Soru tarafsız görünmekte; yanıt ise taraflıdır.

Özet: Program, zaman zaman denge görüntüsü veren ifadeler kullanmış; ancak bu ifadeler yapısal dengesizliği gizlemek için işlev görmüştür.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

15. Gündem Belirleme

0/10

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

Genel Puan: 2/10

Bulgu 1:

Belirlenen gündem ögesi: Taşımali seçmen ve seçim manipülasyonu riski — Zaman damgası: ~00:18:00 — Kanıt: "Eğer % Bir'in altındaysa... her türlü Manipülasyon olur"

Alternatif gündem: Seçim sürecinin teknik işleyişi, tüm partilerin kampanya süreçleri, bağımsız gözlemci değerlendirmeleri.

Bulgu 2:

Belirlenen gündem ögesi: AA'nın güvenilmezliği — Zaman damgası: ~00:20:00 — Kanıt: "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok"

Alternatif gündem: Tüm veri kaynaklarının metodolojik karşılaştırması.

Bulgu 3:

Belirlenen gündem ögesi: AK Parti'nin kaleleri kaybetmesi — Zaman damgası: ~02:20:00 — Kanıt: "22 yılda ilk defa bir seçimde birinciliği kaybetme ihtimali belirmiş"

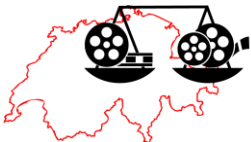
Alternatif gündem: Tüm partilerin oy değişimlerinin dengeli analizi.

Bulgu 4:

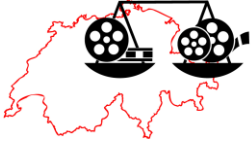
Belirlenen gündem ögesi: Kayyum uygulaması ve Kürt seçmen yılgınlığı — Zaman damgası: ~00:42:00 — Kanıt: "İki dönemdir kayyum uygulaması nedeniyle insanların siyasete olan güvenleri kalmamış"

Alternatif gündem: Kayyum uygulamasının hukuki çerçevesi ve tüm tarafların değerlendirmesi.

Özet: Gündem, seçim sürecinin tarafsız takibi yerine iktidar partisinin meşruiyet krizini ve muhalefet zaferini ön plana çıkaracak biçimde belirlenmiştir.

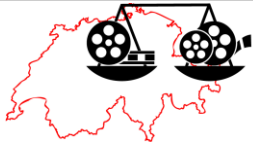
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

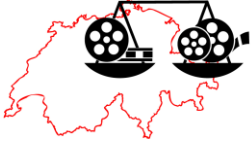
ADIM 2 — GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel Puan Özeti

No	Kriter	Puan	Temel Bulgu (1 cümle)
1	Çerçeveleme	3	Seçim süreci ve sonuçları sistematik olarak muhalefet lehine, iktidar aleyhine çerçevelenmiştir.
2	Kelime Seçimi	3	İktidar kurumları için olumsuz, muhalefet için olumlu terminoloji tutarlı biçimde kullanılmıştır.
3	Uzman Seçimi	2	Tüm stüdyo konukları aynı editoryal çizgiden seçilmiş; karşıt perspektif temsil edilmemiştir.
4	İhmal	2	Bağımsız gözlemciler, iktidar perspektifi ve hukuki süreç bilgisi sistematik olarak dışlanmıştır.
5	Sunucu Davranışı	3	İktidar aleyhine iddialar sorgulanmadan kabul edilirken kurumsal açıklamalar şüpheyle karşılanmıştır.
6	Süre Tahsisi	3	Yayın süresinin yaklaşık %85'i muhalefet lehine veya iktidar aleyhine içeriğe ayrılmıştır.
7	Soru Asimetrisi	3	Sorular sistematik olarak iktidar kurumlarına şüpheyle, muhalefet kaynaklarına güvenle yaklaşmaktadır.
8	İlişkilendirme	4	AA ve iktidar, kanıt sunulmaksızın seçim manipülasyonu yapan aktörler olarak konumlandırılmıştır.
9	Sayısal Manipülasyon	5	Erken ve temsil gücü düşük veriler kesin sonuç gibi sunulmuş; parti iddiaları

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

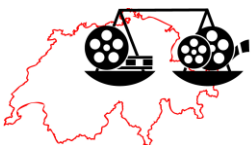
			bağımsız veri gibi aktarılmıştır.
10	Zamanlama	5	Kritik iddialar iktidar aleyhine maksimum etki yaratacak zamanlama noktalarında sunulmuştur.
11	Görsel Dil	5	Görsel seçimler sözel çerçevelemeyle uyumlu biçimde muhalefet lehine anlatıyı pekiştirmiştir.
12	Kaynak Seçimi	2	Kaynaklar sistematik olarak muhalefet aktörlerinden seçilmiş; iktidar kaynakları dışlanmış veya güvenilir bulunmuştur.
13	Seçici Öfke	2	Öfke tepkileri yalnızca iktidar kurumlarına yöneltilmiş; benzer muhalefet uygulamaları aynı tepkiyi üretmemiştir.
14	Sahte Denge	5	Zaman zaman denge görüntüsü veren ifadeler kullanılmış; ancak bunlar yapısal dengesizliği gizlemiştir.
15	Gündem Belirleme	2	Gündem, iktidar meşruiyet krizini ve muhalefet zaferini ön plana çıkaracak biçimde belirlenmiştir.

Sonuçlar

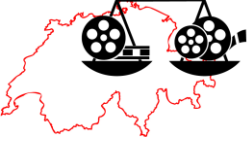
- GENEL PUAN (15 Kriterin Ortalaması): 3.3 / 10
- TAMLIK PUANI: 4.0 / 10
- BİLEŞİK PUAN: 3.5 / 10 (%70 Kriterler + %30 Tamlik: $3.3 \times 0.70 + 4.0 \times 0.30 = 2.31 + 1.20 = 3.51$)

Baskın Teknikler

1. Uzman/Konuk Seçimi (Puan 2): Tüm stüdyo konukları Sözcü Medya Grubu bünyesinden veya muhalefet yanlısı medya ekosisteminden seçilmiştir. Hiçbir iktidar yanlısı analist, bağımsız seçim uzmanı veya farklı perspektiften gazeteci programa dahil edilmemiştir. Bu yapısal tercih, diğer tüm dengesizliklerin temel kaynağını oluşturmaktadır.
2. Kaynak Seçimi (Puan 2): Muhalefet partilerinin iddiaları bağımsız doğrulama yapılmadan olguymuş gibi aktarılmış; devlet kurumlarının açıklamaları ise sistematik olarak güvenilir bulunmuştur. Bu asimetri, izleyicinin bilgi değerlendirme kapasitesini yapısal olarak kısıtlamaktadır.
3. Seçici Öfke (Puan 2): Öfke ve eleştiri tepkileri yalnızca iktidar kurumlarına yöneltilmiş; benzer uygulamalar muhalefet bağlamında aynı tepkiyi üretmemiştir. Bu asimetri, yayının editoryal çizgisini en açık biçimde ortaya koyan kriterdir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

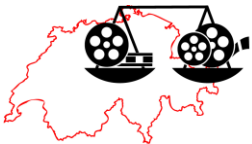
Manipülasyon Düzeyi Sınıflandırması

- Dengeli yayın (0-2)
- Hafif eğilim (3-4)
- Belirgin taraflılık (5-6)
- Sistemik dengesizlik (7-8)
- Aşırı dengesizlik (9-10)

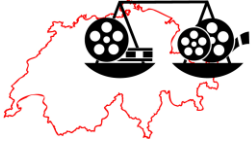
Gerekçe: Sözcü TV özel bir yayın kuruluşu olup TRT'ye uygulanan 2954 sayılı Kanun kapsamında değildir; ancak 6112 sayılı RTÜK Kanunu'nun Madde 8'deki tarafsızlık ve doğruluk ilkeleri özel yayıncılar için de geçerlidir. Yayın, belirgin taraflılık eşiğinde değerlendirilmektedir: Uzman seçimi, kaynak seçimi ve çerçeveleme sistemik dengesizlik göstermekte; ancak bazı teknik kriterlerde (sayısal sunum, görsel dil) orta düzey puanlar alınmaktadır. Anayasa'nın 26. maddesi kapsamında ifade özgürlüğü koruması gözetildiğinde, özel yayıncının editöryal tercihlerinin bir bölümü meşru sınırlar içinde değerlendirilebilir; bununla birlikte doğrulanmamış iddiaların olguymuş gibi sunulması 6112 sayılı Kanun'un doğruluk ilkesiyle çelişmektedir.

SONUÇ

Sözcü TV'nin 31 Mart 2024 seçim yayını, belirgin editöryal taraflılık sergileyen bir yayın olarak değerlendirilmektedir. Yayın boyunca iktidar partisi ve bağlantılı kurumlar aleyhine, muhalefet lehine sistemik bir çerçeveleme uygulanmıştır. 6112 sayılı RTÜK Kanunu'nun Madde 8'i kapsamında değerlendirildiğinde, doğrulanmamış iddiaların olguymuş gibi sunulması ve bağımsız perspektiflerin dışlanması toplumun doğru bilgilendirilmesi ilkesiyle çelişmektedir. Bununla birlikte, Sözcü TV'nin özel bir yayın kuruluşu olduğu ve Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri kapsamında editöryal bağımsızlık hakkına sahip bulunduğu gözetilmelidir. Yayının en kritik sorunu, muhalefet partisi iddialarının bağımsız doğrulama yapılmadan aktarılması ve iktidar kurumlarının açıklamalarının sistemik olarak güvenilir bulunmasıdır; bu durum izleyicinin dengeli bilgiye erişimini yapısal olarak kısıtlamaktadır. Söz konusu yayın TRT değil Sözcü TV'ye ait olduğundan 2954 sayılı TRT Kanunu doğrudan uygulanmamaktadır; ancak 6112 sayılı Kanun kapsamındaki tarafsızlık ve doğruluk yükümlülükleri değerlendirmeye esas alınmıştır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 3 — PARTİ-POLİTİK YANLILIK

Parti/Koalisyon	Puan (-5..+5)	Spesifik Kanıt (zaman damgası + kısa alıntı)
TİP (Türkiye İşçi Partisi)	0	Programa dahil edilmemiştir; nötr.
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	+2	~00:42:00 "İki dönemdir kayyum uygulaması nedeniyle insanların güvenleri kalmamış" — kayyum mağduriyeti sempatik çerçevelenmiştir.
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	+4	~02:05:00 "Özgür Özel... birazdan güzel haberler alacaksınız" — CHP açıklamaları canlı ve geniş aktarılmış; ~01:40:00 "Yüzler gülüyor" — CHP genel merkezi olumlu çerçevelenmiştir.
İYİ Parti	0	Analitik olarak tartışılmış; ne olumlu ne olumsuz çerçevelenmiştir.
AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	-4	~00:18:00 "Her türlü Manipülasyon olur iktidar sandık başına da müdahale eder"; ~01:45:00 "AK Parti genel merkezi önünde derin bir sessizlik var"; ~02:45:00 "Vatandaş dersi bence iyi verdi"
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	-1	Gümüşhane ve Bartın bağlamında kısaca geçilmiş; belirgin bir çerçeveleme yoktur.

Parti Yanlılığı Özeti

- En çok kayırılan: CHP (Puan +4)
- En çok dezavantajlı: AKP (Puan -4)
- Ortalama sapma: 1.83 (muhalafet lehine)
- Sonuç: Yayın, CHP'yi açık biçimde kayıran ve AKP'yi sistematik olarak dezavantajlı konumlandıran bir editoryal çizgi sergilemektedir. DEM Parti sempatik çerçevelenmiş; İYİ Parti ve TİP nötr konumda kalmıştır. Bu dağılım, Sözcü TV'nin bilinen editoryal çizgisiyle tutarlıdır.

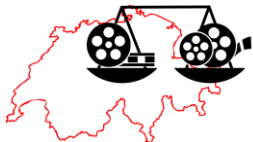
Genel Sol-Sağ Eğilimi

Türkiye siyasi yelpazesi (yaklaşık): TİP(1.5) HDP/DEM(2.5) CHP(3.5) İYİ(5.5) AKP(7.0) MHP(8.0)

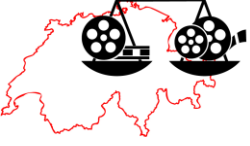
EĞİLİM PUANI: +2.8

(Pozitif = sol kayırır, Negatif = sağ kayırır, 0.0 = dengeli)

SINIFLANDIRMA: Sol yanlı

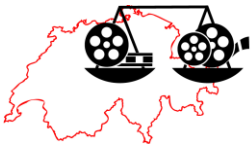

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

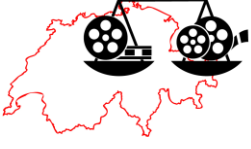

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

Gereke: Yayın, siyasi yelpazanın sol ve merkez-sol kesimlerini (CHP, DEM) olumlu çerçevelerken sağ ve merkez-sağ partileri (AKP, MHP) olumsuz veya nötr konumlandırmaktadır. Bu eğilim, Sözcü TV'nin kurumsal editoryal çizgisiyle örtüşmekte olup yapısal bir tercih olarak değerlendirilmektedir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ADIM 4 — HUKUKİ SINIFLANDIRMA (6112 ve 2954 sayılı Kanunlar, Anayasa)

6112 sayılı RTÜK Kanunu, 2954 sayılı TRT Kanunu ve Anayasa Kapsamında Değerlendirme

Ön Not: Analiz edilen yayın TRT değil Sözcü TV'ye aittir. Bu nedenle 2954 sayılı TRT Kanunu doğrudan uygulanmamaktadır. Değerlendirme 6112 sayılı RTÜK Kanunu ve Anayasa çerçevesinde yürütülmüştür.

İhlal 1:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8 — Yayın hizmetlerinde tarafsızlık ve toplumun doğru bilgilendirilmesi

Eylem: DEM Parti'nin 46.000 taşımali seçmen iddiasının bağımsız doğrulama yapılmadan olguymuş gibi aktarılması

Kanıt: ~00:35:00 "31 merkezde 46.000 taşımali seçmen var" — parti sözcüsünün iddiası bağımsız kaynak gibi sunulmuştur.

Değerlendirme: Doğrulanmamış parti iddiasının haber olarak sunulması, toplumun doğru bilgilendirilmesi ilkesiyle çelişmektedir. Ancak özel yayıncının editoryal bağımsızlığı gözetildiğinde bu durum kesin ihlal yerine sınır vaka olarak değerlendirilebilir.

İhlal 2:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8 — Tarafsızlık ilkesi

Eylem: AA'nın seçim manipülasyonu yaptığı iddiasının kanıt sunulmaksızın yayınlanması

Kanıt: ~00:20:00 "Anadolu Ajansı'nın sözünün kefaleti yok... deneyimle sabit Anadolu Ajansı... Manipülasyon yaptılar"

Değerlendirme: Devlet kurumuna yönelik ağır iddianın kanıtsız ve kesin dille yayınlanması, doğruluk ilkesiyle çelişmektedir. AA'nın geçmiş seçimlerdeki tartışmalı davranışına ilişkin belgelenmiş eleştiriler mevcuttur; ancak "manipülasyon yaptılar" ifadesi kanıt eşliğini aşmaktadır.

İhlal 3:

Norm: 6112 sayılı Kanun, Madde 8 — Toplumun doğru bilgilendirilmesi

Eylem: Sandıkların %11,5'inin açıldığı aşamada erken verilerin kesin sonuç gibi sunulması

Kanıt: ~02:20:00 "AK Parti birinciliği kaybetme ihtimali belirmiş... 22 yılda ilk defa"

Değerlendirme: Erken ve coğrafi temsil gücü düşük verilerin kesin sonuç izlenimi yaratacak biçimde sunulması, izleyicinin doğru bilgilendirilmesi ilkesiyle çelişmektedir.

İhlal 4:

Norm: Anayasa Madde 26 — Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti (sınırlama boyutu)

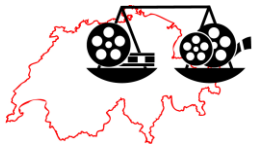
Eylem: AK Parti'nin seçim gecesi resmi açıklamasına yer verilmemesi

Kanıt: Yayın boyunca AK Parti sözcüsüne söz hakkı tanınmamıştır.

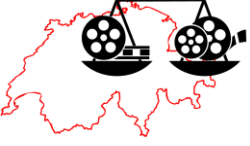
Değerlendirme: Anayasa'nın 31. maddesi kamu tüzel kişilerinin kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkını güvence altına almaktadır; özel yayıncılar için bu hak doğrudan bağlayıcı değildir. Ancak 6112 sayılı Kanun'un tarafsızlık ilkesi çerçevesinde değerlendirildiğinde, seçim gecesi yayınında iktidar partisine söz hakkı tanınmaması dikkat çekici bir eksikliklerdir.

Genel Düzenleyici Değerlendirme

Sözcü TV'nin 31 Mart 2024 seçim yayını, 6112 sayılı RTÜK Kanunu'nun Madde 8'indeki tarafsızlık ve doğruluk ilkeleriyle gerilim içindedir; ancak Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri kapsamındaki ifade ve basın özgürlüğü güvencesi gözetildiğinde, özel yayıncının editoryal tercihlerinin önemli bir bölümü meşru sınırlar içinde değerlendirilebilir. Kesin ihlal olarak nitelendirilebilecek en güçlü alan, doğrulanmamış iddiaların olguymuş gibi sunulmasıdır; bu durum 6112 sayılı Kanun'un doğruluk yükümlülüğüyle çelişmektedir. Yayın TRT değil özel bir kuruluşa ait olduğundan 2954 sayılı

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

TRT Kanunu'nun tarafsızlık ve devlet ilkelerine bağlılık hükümleri doğrudan uygulanmamaktadır. RTÜK'ün bu yayına ilişkin herhangi bir işlem başlatması durumunda, değerlendirmenin özel yayıncının editoryal bağımsızlığı ile kamuoyunu doğru bilgilendirme yükümlülüğü arasındaki denge ekseninde yapılması gerekmektedir.

DERİNLEMESİNE KAYNAK DOĞRULAMA

1. Anadolu Ajansı

1. FİNANSMAN: Devlet bağlantılı; Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi tarafından desteklenmektedir.
2. GÖREV ALANI: Haber ajansı; seçim gecesi veri akışı sağlayıcısı.
3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: İktidar partisi lehine veri manipülasyonu yapabileceğine ilişkin geçmiş seçimlerde belgelenmiş eleştiriler mevcuttur; ancak bu eleştiriler tartışmalıdır.
4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma EVET (yapısal) | Risk HAYIR | Fayda EVET → DÜŞÜK (tarafsız veri kaynağı olarak)
5. KARŞI SES: Bağımsız teknik uzman görüşü alınmamıştır.

2. DEM Parti (Halkların Demokratik Partisi)

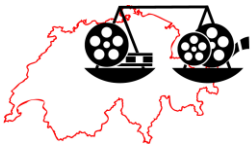
1. FİNANSMAN: Siyasi parti; Hazine yardımı ve bağış.
2. GÖREV ALANI: Siyasi aktör; tarafsız gözlemci değil.
3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: Taşınabilir seçmen iddiasından doğrudan siyasi fayda sağlamaktadır.
4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma EVET | Risk HAYIR | Fayda EVET → DÜŞÜK (bağımsız kaynak olarak)
5. KARŞI SES: İçişleri Bakanlığı'nın kapsamlı yanıtı alınmamıştır.

3. İnsan Hakları Derneği (İHD)

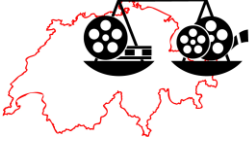
1. FİNANSMAN: Bağış ve uluslararası fonlar; bağımsız STK.
2. GÖREV ALANI: İnsan hakları izleme; seçim gözlemciliği değil.
3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: Hak ihlali raporlamasında kurumsal misyon çatışması mevcut olabilir.
4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma DOLAYLI | Risk EVET | Fayda HAYIR → ORTA
5. KARŞI SES: Bağımsız seçim gözlemcisi değerlendirmesiyle karşılaştırılmamıştır.

4. Anka Haber Ajansı

1. FİNANSMAN: Özel; muhalefet yanlısı medya ekosistemiyle ilişkili.
2. GÖREV ALANI: Haber ajansı; seçim gecesi veri akışı sağlayıcısı.
3. ÇIKAR ÇATIŞMASI: Muhalefet lehine editoryal çizgisiyle bilinen ajans; AA'ya alternatif olarak konumlandırılmaktadır.
4. GÜVENİLİRLİK MATRİSİ: Çatışma DOLAYLI | Risk HAYIR | Fayda EVET → ORTA-DÜŞÜK
5. KARŞI SES: Anka'nın metodolojisi AA ile aynı standartta sorgulanmamıştır; bu asimetri yayının yapısal dengesizliğini yansıtmaktadır.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

GENEL DEĞERLENDİRME

Bireysel puanlar — Tüm 15 kriter

No.	Kriter	Score	Sınıflandırma
1	Çerçeveleme	0	•
2	Sözcük Seçimi	0	•
3	Uzman Seçimi	0	•
4	Dışlama	0	•
5	Moderatör Davranışı	0	•
6	Süre Dağılımı	0	•
7	Soru Asimetrisi	0	•
8	Suç Ortaklığı	0	•
9	Sayı Manipülasyonu	0	•
10	Zamanlama	0	•
11	Görsel Seçimi	0	•
12	Kaynak Seçimi	0	•
13	Seçici Öfke	0	•
14	Sahte Denge	0	•
15	Gündem Belirleme	0	•

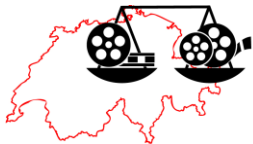
TOPLU SAPMA ENDEKSİ

3.3/10

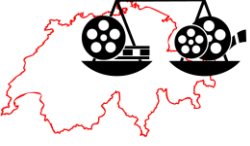
Hafif dengesizlik

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

TİP (Türkiye İşçi Partisi)	0	<i>tarafsız</i>
HDP/DEM (Halkların Demokratik Partisi)	+2	<i>hafif avantajlı</i>
CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)	+4	<i>güçlü avantajlı</i>
iyi	0	<i>tarafsız</i>

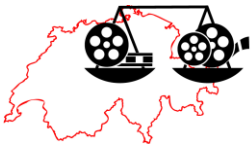
Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

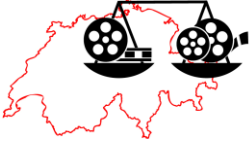
Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

AKP (Adalet ve Kalkınma Partisi)	-4	<i>güçlü dezavantajlı</i>
MHP (Milliyetçi Hareket Partisi)	-1	<i>hafif dezavantajlı</i>

Ölçek: -5 = güçlü dezavantajlı, 0 = tarafsız, +5 = güçlü avantajlı. Değerler bu yayındaki temsil ve yayın süresine atıfta bulunur.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

ANAHTAR — Puan tanımları

Kriter başına bireysel puanlar (0–10)

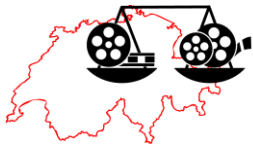
0	Bulgu yok	İlgili herhangi bir anomali tespit edilmedi.
1–2	Zayıf bulgu	Dengeye önemli etkisi olmayan küçük anomali.
3–4	Hafif ila orta düzey bulgu	Fark edilebilir eğilim; düşük ila orta düzeyde etki.
5	Etkili orta düzey bulgu	İzleyici kitle üzerindeki görüş oluşturma potansiyelini etkileyen dengesizlik.
6	Önemli bulgu (eşik)	6 ve üzeri puanlar 'önemli bulgular' olarak sınıflandırılır.
7	Önemli bulgu	Belirgin etki ile açık, iyi belgelenmiş dengesizlik.
8–9	Ciddi bulgu	Belirgin dengesizlik; bu kriterde birden fazla belgelenmiş bireysel bulgu.
10	Maksimum şiddet	Bu kriterde sistematik, yaygın dengesizlik.

Toplu sapma endeksi — Yorumlama aralıkları

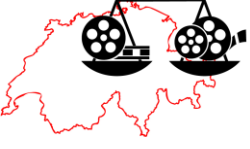
0.0 – 2.5	Sorunsuz	Önemli bir desen tespit edilmedi; yayın tarafsızlık standardını karşılıyor.
2.6 – 4.0	Hafif dengesizlik	İzole anomaliler; istatistiksel olarak görünür ancak tolerans aralığında.
4.1 – 6.0	Belirgin dengesizlik	Birden fazla önemli bulgu; perspektif çeşitliliğinin ilgili bozulması.
6.1 – 8.0	Tarafsızlık standardından ciddi sapma. Yüksek sapma derecesi	Yayınlar arası belirgin kalıplar; yüksek etki.
8.1 – 10	Temel sistemik tek taraflılık. Çok yüksek yanlılık derecesi	Neredeyse tüm kriterlerde maksimum şiddet; sistematik tek taraflı habercilik.

Parti-politik yanlılık (-5 ile +5)

-5 ile -3	Güçlü dezavantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde eksik temsil ediliyor.
-2 ile -1	Hafif dezavantajlı	Fark edilebilir ancak küçük dezavantaj.
0	Tarafsız	Tespit edilebilir kayırmacılık veya dezavantaj yok.
+1 ile +2	Hafif avantajlı	Fark edilebilir ancak küçük kayırmacılık.
+3 ile +5	Güçlü avantajlı	Parti, çerçeveleme, yayın süresi veya sunumda belirgin şekilde fazla temsil ediliyor.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

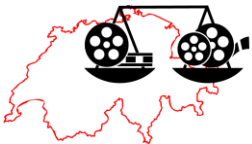

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

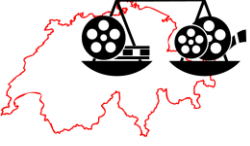
Hukuki ve metodolojik açıklama

Olgusal tespit değildir	Sunulan sonuçlar, bireysel kişiler, editöryal ekipler veya yayınlar hakkında olgusal tespitler oluşturmaz. Standartlaştırılmış bir operasyonelleştirmenin ürünüdür, bireysel sorumluluk tespiti değildir.
Hukuki yargı değildir	Toplu sapma endeksi, RTÜK Kanunu Madde 8 kapsamında bir hukuki değerlendirmenin yerini almaz. Belirli bir yayının yasal gereklilikleri ihlal edip etmediğinin belirlenmesi yalnızca yetkili makamların (özellikle RTÜK) sorumluluğundadır.
Nedensellik kanıtı değildir	İstatistiksel korelasyonlar, nedensel ilişkilerin veya editöryal niyetin kanıtı olarak yorumlanmamalıdır. Sapma değerleri konu seçimi, haber ortamı, siyasi tartışma veya format mantığından etkilenebilir.
Niyet yargısı değildir	Analiz, yayınların gözlemlenebilir yapısal özelliklerini ölçer. 7 puanı, önemli bir dengesizliğin tespit edildiği anlamına gelir — editöryal ekibin bunu kasıtlı yaptığı anlamına gelmez. Metodoloji güdüler veya stratejik hedefler hakkında iddiada bulunmaz.
Sezgisel karşılaştırma aracı	Endeks, binlerce yayın genelinde karşılaştırmalı örüntü tanıma amacına hizmet eder, bireysel segmentlerin hassas metrik ölçümüne değil. Eşik değerleri sezgisel yönlendirme amacına hizmet eder, kesin hukuki nitelendirmeye değil.

SVFAB — İsviçre Dengeli Habercilik Derneği | Posta Kutusu, 8021 Zürich 1 | www.svfab.ch | kontakt@svfab.ch | Metodoloji Raporu Mart 2026 | Dönüştürücü 3.0 (2026-03-19)

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB Değerlendirmeleri ve Üyelik

SVFAB.ch'te ayrıntılı değerlendirmeler bulabilir ve herhangi bir yayın için analiz sipariş edebilirsiniz (ayrıca faturalandırılır). Çalışmamızın kalitesini sağlamak için üyelik aidatlarına ve bağışlara ihtiyaç duyuyoruz.

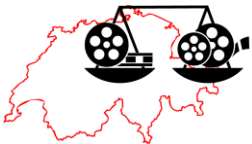
İletişim ve ek bilgiler:

www.SVFAB.ch | Kontakt@SVFAB.ch

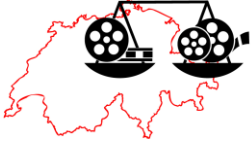
Banka bilgileri: PostFinance – POFICHBE

IBAN: CH32 0900 0000 1675 6251 1

Alıcı: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

SVFAB'tan aşağıdaki kitaplar edinilebilir

Siparişler www.svfab.ch veya kontakt@svfab.ch üzerinden

Dengesiz Haber Yapımı İsviçre'deki yarılama girişimine verilen yanıtıdır: Manipülasyon teknikleri, personel seçiminden kaynak seçimine kadar ayrıntılı olarak açıklanmaktadır. Ardından 15 ilke açıklanmaktadır: ihmal, çerçeveleme, zamansal çerçeveleme, ilişkilendirme yoluyla suçlama, duygusallaştırma, bağlam kaldırma ve çok daha fazlası, çok sayıda örnekle gösterilmiştir. Ayrıca bu teknikleri kendimizin nerede uyguladığı da görünür hale gelir – bu yalnızca farkındalığı değil empatiyi de geliştirir.

İsteğe bağlı olarak kitap ile birlikte **oyun kartları**.

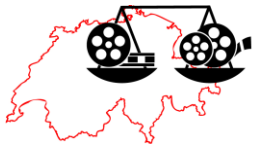
Sesli kitap olarak da **mevcuttur**.

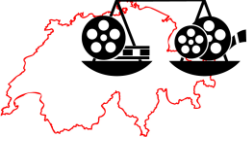
Röportaj bir sohbet değildir. Bir sahnedir – ve senaryoyu başka biri yazmıştır.

Bunu bilmeyenler malzeme sunar. Yanlış kesilen iyi alıntılar. Yanlış bağlama düşen doğru ifadeler. İtiraf olarak çerçevelenen dürüst yanıtlar.

Bu kitap bir medya eleştirisi kitabı değildir. Bir alet çantasıdır – mikروفon karşısında olan ve ne yapabileceklerini bilmek isteyen herkes için. 7 bölüm. 7 araç: Röportajın gerçekte ne olduğu. En yaygın 7 tuzak. Egemenliğin üç temel ilkesi – sabitleme, yeniden çerçeveleme, sınır koyma. Bir saatte hazırlık. Beden ve ses. İşler ters gittiğindene yapılmalı. Ve röportajdan sonra neyin önemli olduğu. Politikacılar, aktivistler, girişimciler, ihbarcılar için – kamuoyu önünde olan ve oyunun nasıl işlediğini anlamak isteyen herkes için. Oyuna katılmayı bırakmaları – ve onu şekillendirmeye başlamaları için. A5 formatında. Doğrudan. Hazırlık, başvuru, değerlendirme ve zorluklar için

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@svfab.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1

Schweizerischer Verein für ausgewogene Berichterstattung
Association suisse pour une information équilibrée
Associazione svizzera per un reporting equilibrato

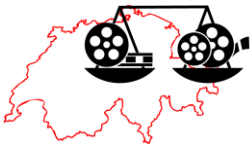

Dünyayı gördüğünü sanıyorsun. In Wirklichkeit siehst du den Rahmen, den jemand um sie gelegt hat. Framing ist die älteste und eleganteste Manipulationstechnik der sanıyorsun. Sie verändert nicht die Fakten – sie verändert, was wir aus den Fakten machen. Wie wir fühlen. Was wir glauben. Wie wir entscheiden. Und sie funktioniert – weil wir alle mitmachen. Täglich. Unbewusst. Auch du. Dieses Buch ist kein trockenes Lehrbuch. Es ist ein Übungsbuch – spielerisch, direkt, voller Beispiele aus dem echten Leben. Du lernst nicht nur, wie andere dich framen. Du lernst, wie du selbst framest – und wie du es bewusst und fair einsetzen kannst.

Çünkü çerçevelemeyi anlayan dünyayı daha net görür. Haberleri farklı duyar. Konuşmaları daha özgüvenli yürütür. Ve başkasının seçtiği bir çerçeveyi artık o kadar kolay kabul etmez.

Politika, medya ve günlük hayattan birçok alıştırma ve somut örnekler – ve arada bir gülümsemeyle.

Tarlı çerçeveleme. Çünkü çerçeve her şeyi değiştirir.

Başkan: Schläpfer, David
İletişim: kontakt@SVFAB.ch
Adres: SVFAB, Postfach, CH-8021 Zürich 1